

KORTFAKTA

lat. *Lynx lynx*

Vikt: 15-25 kg,

Mankhöjd: 60-75 cm,

Kroppslängd: ca 100 cm,

Antal ungar: 1-4 (fyra är ovanligt)

Lodjur

VÅRA FYRA STORA

Det är få förunnat att få se ett vilt lodjur. Många som sett den skygga katten har skymtat den som en flyende skugga. Kanske har den snabbt och vigt korsat vägen i strålkastarskenet från din bil. Du blev kanske inte säker på vad det var förrän du klev ur bilen och såg de karakteristiska tassavtrycken i snön.

ÄNDÅ HAR VI idag en förhållandevis stark stam av lodjur i Sverige. Men så har det inte alltid varit. Efter omfattande jakt under 1800-talet och i början av 1900-talet togs de statliga skottpengarna på lodjur bort 1912. Runt 1920 ansågs stammen bara bestå av en liten spillra som levde i Jämtlands och Västernorrlands län. Antalet lodjur har sedan varierat kraftigt. Periodvis har lodjuren minskat, på grund av omfattande jakt och i viss mån beroende på skabbangrepp. Däremellan har lodjuren svarat positivt på fredning, återhämtat sig och även spridit sig till nya områden.

Lodjurets viktigaste föda i skogslandet är småvilt som hare och skogsfågel samt rådjur – till många jägares stora förtret. Men jägarna drabbas inte på långa vägar så hårt av lodjurens födoval som många renägare. I delar av renbetesområdet lever lodjuren nästan uteslutande av ren. Det stora kattdjuret är, enligt äldre renskötare, en ganska sen invandrare i fjälltrakterna. I stort sett kom det dit under 1950-talet – ungefär samtidigt som vargen försvann därifrån. Det finns flera vittnesmål som berättar att lodjur inte verkar trivas i vargars närhet – kanske ligger det något i begreppet ”som hund och katt”.

Vårt europeiska lodjur, *Lynx lynx*,

trivs i stora skogar och i branta bergsområden, i Europa och österut i Asien ända bort till Berings sund. Från att ha funnits i stora delar av Europa medförde jakt och mänsklig störning att lodjuren vid 1900-talets mitt hade trängts undan till Skandinavien, Finland och delar av Östeuropa. Därefter har lodjur återinplanterats och återinvandrat till bl a Slovenien, Schweiz, Österrike, Italien och Frankrike. Spanien har sitt eget lodjur, den spanska lon, och i Nordamerika finns ytterligare två arter.

Vårt lodjur är ungefär dubbelt så stor som de övriga lodjursarterna. Den är också ensam om att regelbundet döda rådjur och andra medelstora klövdjur. Lodjuret är mycket mindre än sina släktingar de stora afrikanska och indiska kattdjuret, men vi har ändå anledning att känna stolthet över vår egen tofsprydd ”nordiska tiger”.

Får du någon gång höra en parnings-sugen lohannes rop efter en villig hona är det inte troligt att din första tanke är lodjur. Det påminner inte mycket om våra huskatters marsserenader, utan snarare mer om – just det – ett tigerstön.

En stor fläckig katt smyger omkring i vår svenska natur – osynlig för de flesta. Spåren glädjer en del och förargar andra.

En stor fläckig katt smyger omkring i vår svenska natur – osynlig för de flesta.

Spåren glädjer en del och förargar andra.

